

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY.

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, secțiuni-uite.* — Închiriere. — Chiriaș. — Domiciliu. (Marin Gavală cu Jean T. Piroșcă).

Secțiunea II. — Magistrați. — Comisie disciplinară. — Recurs în Casație. (C. Bucicov cu Ministerul Public).

Curtea de Apel din Iași s. I. — Magistrați. — Anchetă judecătorească. — Raport. — Motivare. — Contencios administrativ. (Alex. V. Agapi cu Ministerul Justiției).

Tribunalul Buzău s. II. — Timbru și înregistrare. — Taxe succesoriale. — Văduvă săracă. (Niculae R. Buzin cu Fiscu).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 4 Februarie 1926

Președinția D-lui G. V. Buzdugan, Prim-Președinte

Maria Gavală cu Jean Teodor Piroșcă

ÎNCHIRIERE. — CHIRIAȘI. — MUTARE DIN IMOBILUL ÎNCHIRIAT. — DACĂ MAI POATE FI PRESUPUS CĂ ARE DOMICILIUL LA ACEL IMOBIL. — CITAREA LUI LA DOMICILIUL REAL. — ART. 4 ȘI 7 AIN LEGEA PROPRIETARILOR.

Dispozițiunile art. 4 din legea asupra drepturilor proprietarilor din 1903 cari prevăd că locatarul este considerat ca având domiciliul obligatoriu la imobilul închiriat, se referă numai la timpul cât contractul de locațiune este în vigoare și locatarul deține imobilul în folosință sa, iar nu și la timpul ulterior, după părăsirea imobilului de către locatar, fie forțat prin hotărîre judecătorească, fie prin expirarea contractului de locațiune, în care caz procedura urmează a se îndeplini la domiciliul real pe care fostul locatar îl are.

No. 2. — Respins recursul făcut de către Maria Gavală în contra sentinței Tribunalului Brăila, s. I, în proces cu Jean Teodor Piroșcă. S'au ascultat D-nii avocați Curpen pentru recurent și Antimescu pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de recurs:

„Violarea art. 4 ultim. aliniat din legea proprietarilor și exces de putere”.

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că intimatul Jean Piroșcă, fiind condamnat definitiv să plătească recurentei Maria Gavală o sumă de bani, reprezentând costul degradărilor cauzate imobilului ce avusese închiriat dela recurentă, a făcut contestație la executarea hotărîrei condamnatoare, pe motiv că nu fusese citat conform legii la domiciliul său, ci tot la imobilul ce ocupase ca chiriași și de unde fusese evacuat de către proprietar; că Tribunalul Brăila S. I, judecând contestația a admis-o și în consecință a anulat hotărîrea condamnatoare, pe motiv că locatarul trebuie să fie citat la imobilul închiriat atâta timp cât este locatar, iar nu și atunci când el, fiind evacuat și locuind în altă parte, ca în speță, nu mai are această calitate.

Considerând că deși după dispozițiunea finală a art. 4 din legea asupra drepturilor proprietarilor din 1903, locatarul este considerat ca având domiciliul obligatoriu la imobilul închiriat, această prescripțiune a legii se referă însă numai la locatar, adică la acela care deține imobilul în folosință, cât timp contractul este în vigoare, iar nu la fostul locatar, la acela care a părăsit imobilul fie forțat prin hotărîre judecătorească, fie prin expirarea contractului de locațiune.

Că în asemenea cazuri, raporturile dela proprietar la chiriași, încetează și chiriașul nu mai poate fi considerat că și-a conservat această calitate chiar ulterior și tot timpul până la prescripția acțiunilor ce proprietarul eventual ar putea introduce pentru realizarea drepturilor ce izvorăsc din contractul de locațiune;

Că a se pretinde fostului chiriaș al unui imobil a se îngriji până la prescripția acțiunilor proprietarului de citarea sa la domiciliul pe care odinioară l-a avut, ar fi a-i răpi dreptul de a fi pus în cunoștință în mod real despre termenul de judecată al unei acțiuni a proprietarului și a permite acestuia de a obține astfel, prin surprindere, o hotărîre de condamnare în contra fostului locatar.

Că legiuitorul fixând domiciliul locatarului la i-

mobiliul închiriat a făcut aceasta pentru ca proprietarul să nu fie stânjenit în cursul locațiunii în îndeplinirea procedurii după principiile din dreptul comun, prin schimbările de domiciliu ce pârîtul poate face în cursul procesului, conformându-se art. 69 c. pr. civ.

Că însă de aci nu se poate trage concluzia că fostul chirieș trebuie să fie citat tot la imobilul ce avușese închiriat, deși el s'a mutat în altă parte, din cauză că i-a expirat contractul de locațiune, sau că a fost expulzat din imobil, de către proprietar pe baza unei hotărîri judecătorești.

Că, prin urmare, în aceste cazuri, procedura având a fi îndeplinită la domiciliul real, Tribunalul judecând în acest sens a dat o bună interpretare art. 4 din sus menționată lege, așa că motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA II

Audiența pe la 16 Aprilie 1926

Președinția D-lui C. Chisăliță, Consilier

C. Buclov cu Ministerul Public

MAGISTRAT. — JUDECAREA LUI DE CĂTRE COMISIA DISCIPLINARĂ CONSTITUITĂ CONFORM LEGII DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ. — DACĂ DECIZIUNILE ACESTOR COMISIUNI SUNT SUPUSE RECURSULUI ÎN CASAȚIE. — ART. 103 DIN CONSTITUȚIE.

Deciziunea disciplinară dată de Consiliul special instituit prin legea de organizare judecătorească nu poate fi atacată după dreptul comun pe calea recursului în casație, ci numai pe căile anume indicate de această lege, iar principiul constituțional prevăzut de art. 103 din constituție presupunând un conflict de interese opuse în care s'a angajat un litigiu asupra căruia a intervenit o hotărîre dată de o instanță judecătorească, nu-și poate avea aplicațiunea în această materie.

No. 1462. — Respins ca inadmisibil recursul făcut de către C. Buclov contra deciziei cu No. 1 din 1925 a Comisiunii disciplinare a Curții de Apel Chișinău.

Curtea deliberând,

Asupra recursului declarat de Constantin Buclov în contra deciziei No. 1 din 19 Maiu 1925 dată de Comisiunea disciplinară de pe lângă Curtea de Apel din Chișinău, prin care i s'a aplicat pedeapsa mustrării cu pierderea onorariului pe timp de 5 zile:

Având în vedere că acest recurs fiind luat în cercetare de către Comisiunea disciplinară instituită pe lângă această înaltă Curte, recurentul a declarat că a înțeles să facă recurs pe temeiul constituțiunii, iar nu apel conform legii de organizare judecătorească care nu-i acordă un atare drept în materie disciplinară.

Că, comisiunea lunând act de această declarațiune

a dispus trimiterea recursului în cercetarea acestei secțiuni;

Având în vedere că judecata disciplinară în contra magistraților se face de Comisiunile speciale instituite prin legea de organizare judecătorească, iar hotărîrile acestor comisii sunt susceptibile de a fi reformate numai prin căile de atac indicate de această lege;

Având în vedere că principiul constituțional prevăzut de art. 103 din constituție presupune un conflict de interese opuse în care s'a angajat un litigiu asupra căruia a intervenit o hotărîre dată de o instanță judecătorească, ceea ce rezultă din faptul că textul de mai sus este așezat sub capitolul „Despre puterea judecătorească” care se ocupă de procese de natură civilă sau penală;

Că în specie este vorba de o deciziune disciplinară dată de consiliul special instituit prin legea de organizare judecătorească la care Constituția nu s'a referit și care nu poate fi atacată decât pe căile indicate de această lege;

Că astfel fiind recursul este inadmisibil și urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN IASI S. I

Audiența dela 14 Iulie 1926

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim-Președinte

Alexandru V. Agapi cu Ministerul de Justiție

MAGISTRAT. — TRANSFERARE, SUSPENDARE SAU ÎNLOCUIRE. — MAGISTRAT ÎNSĂRCINAT CU ANCHETA. — MOTIVAREA RAPORTULUI. — DACĂ MINISTRUL JUSTIȚIEI POATE MOTIVA RAPORTUL DE DESTITUIRE PE ALTE FAPTE DECÂT CELE ARĂTATE ÎN RAPORTUL MAGISTRATULUI CARE A ANCHETAT. — ART. 139 ȘI 174 LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ. — CONȚENCIOS ADMINISTRATIV. — FUNCȚIONAR ÎNLOCUIT. — ANULAREA DECRETULUI REGAL DE ÎNLOCUIRE. — DAUNF. — DE CÂND ÎNCEPE SĂ CURGĂ. — ART. 7 DIN LEGEA CONȚENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

1) Legea pentru organizarea judecătorească cerând prin art. 139 aliniatul ultim ca magistrații stabili să nu poată fi transferați, suspendați sau înlocuiți de către miniștri decât pe baza unui raport de anchetă *motivată* al inspectorului judecătoreesc sau al magistratului delegat ca să ancheteze pe magistratul învinuit, urmează că dacă un asemenea raport este *nemotivat* nu poate forma baza aplicării unei pedepse; iar Ministrul Justiției dacă are facultatea să aprecieze faptele cuprinse în raport și să le sancționeze cu pedeapsa pe care o crede de cuviință, nu poate însă să justifice aplicarea acelei pedepse, pe alte fapte decât cele arătate în raportul magistratului delegat cu ancheta, acest raport conform legii fiind singura și exclusivă sursă din care poate extrage faptele cari justifică aplicarea pedepsei.

Prin urmare, pedeapsa destituirii edictată în contra unui magistrat printr'un Decret Regal

care nu are la bază un raport motivat al inspectorului judecătoresc sau al magistratului însărcinat cu ancheta, este nelegală chiar dacă raportul Ministrului către Capul Statului este motivat.

2) Dreptul la daune pentru funcționarul stabil înlocuit în contra legii, care a obținut admiterea cererii sale și reintegrarea în funcțiune, curge numai dela termenul prevăzut de art. 7 din legea contenciosului și numai atunci când reintegrarea i se refuză în mod ilegal sau când la prima vacanță n'ar fi reintegrat.

No. 4. — Admisă în parte cererea făcută de Alexandru V. Agapi prin petiția înregistrată la No. 8950/1926 în proces cu Ministerul de Justiție.

Curtea,

Având în vedere cererea lui Alexandru V. Agapi, fost procuror al Trib. Vaslui, cu domiciliul ales în Iași, Str. Negruți No. 4 prin care, în baza legii contenciosului administrativ chiamă în judecată Ministerul de Justiție pentru a se pronunța anularea înaltului decret regal No. 2027 din 27 Aprilie 1926, publicat în *Monitorul Oficial* No. 94 din 1926, în puterea căruia a fost destituit din funcțiunea de procuror al Tribunalului Vaslui, a fi reintegrat în toate drepturile ce i le acordă legea și a i se plăti suma de una sută mii lei cu titlul de daune morale.

Având în vedere motivele din cererea scrisă, întâmpinarea Ministerului de Justiție, actele aflate la dosar și concluziunile orale ale ambelor părți, din care în fapt rezultă următoarele:

D. Ministru de Justiție, motivat de o plângere făcută de către generalul I. Rășcanu că procurorul Al. Agapi dela Tribunalul Vaslui nu-și face datoria ca magistrat, cu ordinul No. 33842 din 17 Aprilie 1926, invită pe d. Procuror-General al Curței de Apel din Iași să cerceteze activitatea și purtarea acestui magistrat; că, următor acestei invitațiuni, d. Procuror-General în ziua de 21 Aprilie 1926 procedează la ancheta cerută, iar rezultatul îl consemnează în raportul cu No. 1808 din 26 Aprilie 1926, înaintat Ministerului de Justiție și aflat în copie la dosar; că, prin acest raport d. Procuror-General aduce al cunoștința d-lui Ministru în prim loc că a inspectat Parchetul Trib. Vaslui și că a văzut lucrările încheiate de acel parchet referitoare la cazul lui Vasile Tulbure, actualul Polițain al orașului Vaslui, raportând că, acest Tulbure a fost trimis în judecata Trib. Vaslui și condamnat la una lună închisoare pentru delictele prevăzute și pedepsite de art. 299 al. 1 170, 173 și 40 c. p.; că, înainte de a fi trimis în judecată, a fost reținut 24 ore la poliție pentru cercetări și apoi trimis arestat conform legii micului parchet în judecată și că Tribunalul l-a pus în libertate. Acestea sunt unicele informațiuni pe care le dă d. Procuror-General în această afacere; nici un cuvânt în ce constau faptele săvârșite de numitul Vasile Tulbure, în ce împrejurări s'au săvârșit, contra cui și prin ce mijloace, pentru a se putea cunoaște măsura gravității lor; că, mai mult decât atât, procurorul Agapi nici nu este ascultat asupra acestei afaceri, probă declarația sa scrisă atașată ca anexă la raport și care nu atinge această chestiune sub nici o formă. De ce nu se ocupă

în realitate de această afacere, o spune tot d. Procuror-General în raport și a nume: „că afacerea fiind pendinte încă în fața justiției înaintea Curței de Apel, secția II-a, nu mai poate face altă cercetare lăsând ca justiția să-și urmeze cursul”.

În al doilea loc d. Procuror-General mai raportează că în timpul inspecției ce o făcea, i s'a adus la cunoștință că în ziua de 6 Aprilie curent, prefectul județului Vaslui Marcel Bastachi, fiind în județ pentru inspecțiuni, trecând prin comuna Mircești ar fi fost ultragiă de mai mulți locuitori din acea comună; că, examinând lucrările încheiate de șeful secției de jandarmi Scheea, a constatat că deși aceste fapte s'au petrecut, și că procurorul Agapi a fost încunoștințat și în primul moment: „a dat ordin jandarmilor să procedeze cu toată energia, tot d-sa le-ar fi dat aproape imediat, un alt ordin, ca cei cercetați să fie puși în libertate, ordin executat de șeful postului”.

După ce, mai departe, d. Procuror-General examinează apărărilor ce și le face procurorul Agapi — căci asupra acestei afaceri procurorul Agapi a fost ascultat — și anume, că fiind înștiințat telefonic de șeful secției că prefectul ar fi fost ultragiă și amenințat, a dat ordin că dacă sunt indicii de culpabilitate să-i ridice pe acei indivizi și să procedeze la facerea cercetărilor, și că nu imediat, ci a doua zi raportându-i-se telefonic că din lucrări nu rezultă decât insulte și nu ultraj, aduse prefectului, a dispus să fie puși în libertate, d. Procuror-General face mențiuni în raport că între arestarea acelor indivizi și punerea lor în libertate s'a produs un fapt și anume intervenția la Parchet a avocatului M. Negură fost deputat, în favoarea acelor săteni. D-sa însă nu afirmă prin raport într'un mod categoric că are convingerea că punerea în libertate a acelor săteni s'a făcut de către procurorul Agapi, datorită intervenției avocatului Negură, căci pe lângă că nu o spune precis, dar la sfârșit atunci când rezumă această afacere spre a conchide ce reține din faptele expuse, spune că face abstracție de persoana celui ce a intervenit ca avocat în această afacere; de unde urmează că D-sa privește pentru concluziile ce are a le trage, actul ca pornit din conștiința procurorului Agapi, nedeterminat decât de realitatea faptelor; și aceasta este atât de adevărat în cât — precum se va vedea mai jos — atunci când conchide care este vina procurorului Agapi, nici nu-i face o imputare din aceasta. În concluzii, acolo unde d. Procuror-General este chemat după expunerea faptelor să conchidă dacă a constatat sau nu vre-o vină în sarcina magistratului anchetat, D-sa aduce procurorului Agapi o gravă învinuire și anume că în actele sale de magistrat are două măsuri; că, spre a documenta această concluzie, D-sa spune că pe când în afacerea Tulbure, procurorul Agapi ia măsura arestării imediate, în afacerea prefectului Bastachi, acolo unde se insultă capul județului, acelaș procuror arată o completă desinteresare, lăsând în libertate pe sătenii ce l-au insultat; că, spre a nu plana nici cea mai mică suspiciune asupra celor chemați să împartă justiția, cere în interesul justiției ca procurorul Agapi să fie trecut în alt post similar.

Având în vedere că d. Procuror-General aducând aceste singure motive în sprijinul concluziei sale, a făcut în realitate un raport nemotivat, căci atunci când aduce unui magistrat grava învinuire că are două măsuri, este obligat a demonstra că în cel puțin două afaceri supuse judecății acelui magistrat și pe cari să le spue în ce constau, în toate împrejurările lor, spre a se vedea măsura gravității

tei fiecăreia din ele, acelaș magistrat a avut două măsuri; or, dacă d. Procuror-General în raportul său arată în ce constă afacerea Bastachi — nu ne spune însă, și am văzut și motivul — în ce constă afacerea Tulbure; că, simpla înșirare a textelor de lege în baza cărora acest Tulbure a fost condamnat, nu ne dă sub nici o formă o idee în ce constau faptele săvârșite de acest Tulbure, pentru a se putea compara cu cealaltă afacere și a se putea conchide că în adevăr s'au întrebuintat două măsuri; că, aceasta cu atât mai mult cu cât — precum s'a văzut — procurorul Agapi nici n'a fost întrebat să se explice asupra acestui punct; că, dacă d. Procuror-General nu o spune, este locul a constata că nu ne este îngăduit a afla faptele puse în sarcina lui Tulbure din nici o altă sursă, fiindcă în această materie, unica și exclusivă piesă ce urmează a fi luată în considerațiune, spre a cunoaște faptele, este numai raportul magistratului superior, care a anchetat.

Având în vedere că d. Ministru de Justiție, în raportul către Capul Statului cu care însoțește decretul de destituire al procurorului Agapi, își însușește în prim loc, aceiași învinuire gravă ce i-o aduce acelui magistrat și d. Procuror-General prin raportul său, aceia de a avea două măsuri, atunci când constată prin raportul către Capul Statului că magistratul Agapi: „este lipsit de calitatea esențială cerută magistratului, aceia de a fi nepărtinitor“, iar în al doilea loc „că acelaș magistrat indirect încurajează în mod voit actele cari duc la dărâmarea autorității publice“, că, spre a documenta prima învinuire, și d. Ministru ca și d. Procuror-General pune în comparație măsura luată de procurorul Agapi în afacerea Tulbure și aceia luată în afacerea Bastachi, — dar, în deosebire de raportul d-lui Procuror-General, acel al d-lui Ministru, face să reiasă măsura gravității fiecărei din aceste afaceri, descriind și afacerea Bastachi și enunțând și în ce constă afacerea Tulbure și anume: „într'un fapt cu mult mai puțin grav, într'o simplă insultă adusă unui particular, în discuțiuni, în ziua de alegeri“; că, în ce privește învinuirea a doua, d. Ministru o bazează pe felul în care procurorul Agapi a procedat în afacerea Bastachi.

Având în vedere că, potrivit disp. art. 139 comb. cu disp. art. 195 din legea organizării judecătorești dreptul de disciplină asupra magistraților stabili, care drept implică pe acela de a hotărî și aplica pedepse, este conferit Ministrului de Justiție; dar, fiindcă legiuitorul a fost preocupat de o idee, aceea de a garanta cât mai mult independența magistratului, și fiindcă dreptul de disciplină implică dreptul de a aplica și pedepsele grave edictate de disp. art. 174, a căutat, pe cât a putut, să îngădească puterile Ministrului și de aceia a edictat disp. art. 139 al. ultim. după care ministrului nu-i este îngăduit a transfera, suspenda sau înlocui pe un magistrat stabil decât pe baza unui raport de anchetă „motivată“ făcut de inspectorul judecătoresc sau de alt magistrat delegat de ministru conform legii și pentru abateri grave dela datorie; în alte cuvinte, a înțeles să încredințeze soarta acelor magistrați stabili,

în mâinile magistraților înalți și inamovibili și spre a-i îngădi și pe aceștia în acțiunea lor, i-a obligat să-și motiveze rapoartele prin care constată vreo vină gravă în sarcina acelor magistrați, fiindcă motivarea pe lângă că este pavăza respectului și prestigiului justiției, este și cea mai solidă garanție contra arbitrarului; prin urmare, un atare raport care ar conchide la cea mai grea vină în sarcina unui magistrat, dacă nu este motivat, nu poate forma baza unei pedepse, căci un asemenea raport fiind un act arbitrar și pedeapsa pronunțată în baza acelui raport, este și ea arbitrară și deci nerecunoscută de lege; tot în această ordine de idei este locul a spune, că dacă ministrul are facultatea de a comenta faptele și a le sancționa cu pedeapsa ce o crede, atunci când însă este vorba de fapte, ministrul nu are altă sursă decât conținutul raportului magistratului delegat cu ancheta; în alte cuvinte, dacă învinuirea adusă de magistratul delegat cu ancheta nu este motivată pe fapte, fatal și raportul ministrului trebuie să fie nemotivat, fiindcă unica și exclusivă sursă a faptelor și pentru D-sa, nu poate fi decât raportul magistratului delegat cu ancheta.

Având în vedere că aplicând în speță aceste principii, s'a putut vedea cum raportul d-lui Procuror General în învinuirea gravă ce o aduce procurorului Agapi că are două măsuri în împlinirea îndatoririlor sale de magistrat și deci este lipsit de esențiala calitate cerută unui magistrat de a fi nepărtinitor, este nemotivat; că, dacă raportul d-lui ministru de Justiție către Capul Statului umple acest gol, aceasta nu poate avea decât o urmare și anume a constata că între raportul d-lui ministru și acel al d-lui Procuror-General există o serioasă discordanță; că discordanța nu consistă numai în aceia că raportul d-lui Ministru relatează fapte pe cari raportul d-lui Procuror-General nu le conține, dar mai mult decât atât, din înșirarea textelor de lege pe care le indică d. Procuror-General, că i-au fost aplicate acelui Vasile Tulbure, mai rezultă încă că faptele acestui din urmă sunt mai mult decât „o simplă insultă adusă unui particular în discuțiuni, cu ocazia alegerilor“.

Că așa fiind, pedeapsa destituirei edictată contra magistratului Agapi prin Înaltul decret regal enunțat mai sus, neavând ca bază un raport motivat, așa precum cere legea organizării judecătorești, această pedeapsă este nelegală și potrivit art. 6 din legea contenciosului urmează a fi anulată; că, în această ordine de idei, este locul a constata că nu s'ar putea spune că pedeapsa aplicată procurorului Agapi s'ar menține prin aceia că raportul d-lui Ministru constată în sarcina sa două vine, din care numai cea dintâi urmează a fi socotită ca inexistentă, căci tocmai fiindcă pedeapsa se fondează pe ambele aceste două vine și una din ele cade, urmează a cădea și pedeapsa aplicată, această instanță neavând căderea decât sau să o menție sau să o înlăture; că, pedeapsa constituind efectul și vinele cauza acestui efect, căzând una din cauze și principala cauză, trebuie să cadă și efectul; că, la această concluzie este locul a ajunge mai cu seamă în materie de pedeapsă, unde oricâtă suverană a-

precie ar avea acel ce o aplică, o vină în plus sau în minus are necontestat și trebuie să aibă o urmare asupra pedepsei sau — în cel mai rău caz — asupra cuantumului ei; că, aplicând aceste principii în speță, este cazul de a vedea că una este a învinui pe un magistrat că n'ar fi procedat cu destulă energie într-o afacere și alta este a-i aduce învinuirea că are două măsuri în împlinirea îndatoririlor sale de magistrat, care este o vină cu mult mai gravă, poate cea mai gravă și care dovedită în sarcina sa, s'ar cuveni cu drept cuvânt a-i atrage orice pedeapsă, fiindcă în această din urmă ipoteză magistratul își calcă cea mai supremă îndatorire a sa.

In ce privește cererea de daune formulate de petiționar:

Având în vedere că potrivit art. 8 din legea contenciosului, funcționarul stabil înlocuit în contra legii, obținând admiterea cererii sale păstrează până la reintegrarea în funcțiune de către autoritatea competentă leafa, gradul și vechimea ce a avut înainte de a fi înlocuit; că, dreptul la daune curge pentru el dela termenul indicat de art. 7 și numai atunci când i se refuză în mod ilegal sau când la prima vacanță n'ar fi reintegrat;

Că așa fiind, în cauza de față cererea de daune este prematură.

Văzând și cererea de cheltueli făcută de Alex. V. Agapi, Curtea apreciind fixează suma de cinci mii lei.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier D. G. Lupu, admite în parte cererea lui V. Agapi, anulează decretul regal și obligă Ministerul a-l reintegra în funcțiunea, gradul și salariul ce avea.

Semnați: C. A. Gorgos, D. G. Lupu.

OPINIE

Având în vedere că A. Agapi a făcut cerere de chemare în judecată a Ministerului de justiție înaintea Curții de Apel din Iași conform art. 99 și 107 din constituție și art. 1 și următorii din legea contenciosului administrativ, pentru a se declara anulat decretul regal No. 2027 din 27 Aprilie 1926, prin care a fost destituit din funcțiunea de procuror de pe lângă Tribunalul Vaslui, a fi reintegrat în drepturile ce i le acordă legea și a i se plăti suma de 100.000 lei cu titlu de daune morale; că, obiectul acestei cereri conține un *recurs în anulare* și un *recurs în indemnitate*.

Având în vedere motivele invocate de reclamant prin cererea sa, precum și motivele invocate de Ministerul de justiție prin întâmpinare;

Având în vedere că d. Procuror-General al Curții de Apel din Iași a fost delegat de către d. Ministeru de Justiție prin adresa No. 33842 din 17 Aprilie 1926, de a cerceta activitatea d-lui A. Agapi procuror Tribunalului Vaslui. Procurorul-General după ce a făcut cercetarea cu privire la activitatea procurorului A. Agapi, a înaintat Ministerului de Justiție raportul său din 26 Aprilie 1926, care conține rezultatul a nchetei;

Prin acest raport se constată de către Procurorul

General că: în ziua de 22 Aprilie 1926 a inspectat parchetul Tribunalului Vaslui și cu această ocazie a revăzut lucrările încheiate de acel parchet referitoare la Vasile Tulbure, actual polițai al orașului Vaslui; cum această afacere a fost trimisă în cercetarea instanței de fond, care s'a pronunțat, Tribunalul Vaslui condamnându-l la o lună închisoare corecțională pentru delictele prevăzute și pedepsite de art. 299 al. I, 170 și 173 c. p.; că în urma apelului făcut de V. Tulbure, afacerea se găsește pendinte înaintea Curții de Apel Iași, secția II-a, cu termen la 12 Iunie 1926, astfel că nu se mai poate face altă cercetare, lăsând ca justiția să-și urmeze cursul. Apoi, Procurorul-General adaugă că cu ocazia cercetărilor, V. Tulbure a fost reținut arestat la poliție din ziua de 25 Februarie a. c. până a doua zi 24 Februarie ora 20, când s'a deschis rechizitor pentru faptele enunțate mai sus, emițându-se în contra lui mandat de arestare, conform legii micului parchet, Tribunalul punându-l în libertate; că procurorul A. Agapi i-a explicat menținerea în arest la poliție a lui V. Tulbure, prin faptul că a fost ocupat cu lucrările Curții cu Juri.

Cu ocaziunea inspecțiunei pe care o făcea la parchet, i s'a adus la cunoștință că în ziua de 6 Aprilie 1926, prefectul județului Vaslui, fiind în județ pentru inspecțiuni, trecând prin comuna Mircești a fost ultragiă de mai mulți locuitori din acea comună, astfel că a fost împiedecat de a mai trece mai departe, fiind nevoit să-și schimbe drumul, pentru a evita agresiuni din partea locuitorilor din acest sat. Procurorul-General prin raportul său arată că, din lucrările încheiate de șeful secției de jandarmi din Scânteia, județul Vaslui, a constatat că aceste fapte s'au petrecut; că din cercetările pe care le-a făcut reese că șeful secției de jandarmi din Scânteia raportând prin telefon procurorului A. Agapi și făcându-i cunoscut că din cercetări rezultă ultraj și amenințări aduse prefectului județului Vaslui și că cei arestați se opuneau să fie aduși la cercetare, după ce procurorul i-a dat ordin să procedeze cu toată energia, i-a dat aproape imediat un alt ordin, ca cei cercetați să fie puși în libertate, ordin ce a fost executat de șeful postului, lucrările încheiate fiind trimise companiei de jandarmi Vaslui; că procurorul A. Agapi recunoaște că în această afacere a intervenit avocatul Negură, fost deputat, pretinzând că în toate afacerile dela parchet interveneau avocați. Procurorul-General conchide că din faptele expuse se constată cu prisosință că A. Agapi a avut cunoștință de aceste lucrări, și faptul că ele nu i-au fost înaintate de către jandarmi nu poate constitui o scuză de atitudine avută, căci era foarte ușor și trebuia chiar să ceară și să urmărească aceste lucrări, mai cu seamă că dăduse ordine severe de urmărire, și după ce dispusese punerea în libertate a indivizilor, în urma intervențiilor ce în mod firesc se obicinuesc la acel parchet. Apoi, Procurorul-General adaugă că abstracțiune făcând de persoana celor ce au intervenit, se pare foarte curioasă procedarea procurorului dela Tribunalul Vaslui, în afacerea Tulbure arestare imediată, și când se insultă prefectul județului, cum pretinde d-sa, în perioada de început de munci a-

gricole, când autoritatea administrativă trebuie să-și aibă toate prestația în pătura rurală pentru a evita orice conflicte, o completă desinteresare, mulțumindu-se cu cele constatate de jandarmi, și cu raportul telefonic că ar fi numai insulte la adresa prefectului; că în mod firesc calificarea faptelor trebuie să o dea procurorul, iar nu jandarmii, care de fapt ne-au declarat nouă, și din lucrările încheiate de ei rezultă suficiente indicii de a se urmări pe acei indivizi pentru delictul de ultraj. D. Procuror-General constată că după aprecierea sa procurorul Tribunalului Vaslui, deși e în curent cu toate lucrările acelui parchet, se pare că nu are tactul necesar, pentru a avea aceiași măsură în toate afacerile ce i se prezintă. Iar concluzia raportului este că: „în interesul justiției pentru ca să nu planeze cea mai mică suspiciune asupra celor chemați să o împartă, credem că ar fi bine, ca d. procuror dela Tribunalul Vaslui să fie trecut în alt post similar, pentru ca chiar el însuși să fie pus la adăpost de a crede că i se aduc cele mai mici suspiciuni”.

Având în vedere că d. Ministru de Justiție în raportul care însoțește decretul de destituire, arată că din ancheta făcută de d. Procuror-General de pe lângă Curtea de Apel din Iași rezultă că procurorul A. Agapi, s'a făcut vinovat de fapte care dovedesc că-i lipsește calitatea cerută magistratului de a fi nepărtinitor, iar pe de altă parte încurajează în mod voit actele care duc la dărâmarea autorității publice. Raportul conține în rezumat istoricul faptelor astfel cum sunt relateate în raportul Procurorului-General. D. Ministru de Justiție în raportul său observă că: „D. procuror nu poate invoca nici un fel de scuză, căci în ziua de 24 Februarie a. c. numai pentru o simplă insultă adusă unui particular, a arestat pe Tulbure ținându-l în mod arbitrar în arest timp de 24 ore; căci nu e admisibil ca d. procuror să creadă că ultrajul cu amenințări adus prefectului județului în public, de un grup de turburatori ai ordinii, constituie un fapt mult mai puțin grav decât o simplă insultă unui particular, în discuțiuni, în ziua de alegeri;

Având în vedere că Al. Agapi a susținut că: „raportul d-lui Ministru de Justiție este în completă discordanță cu realitatea faptelor pe care le învoacă, fie din cauză că d. Ministru a fost greșit sau insuficient informat, fie că D-sa solicitat și influențat prin intervențiunea interesată a unor oameni politici, a cules o impresiune greșită de actele pe care își sprijină hotărîrea sa; această discordanță între fapte și consecința trasă din ele, a condus probabil în mod involuntar, pe șeful justiției la o hotărîre care, în circumstanță, ia caracterul unui adevărat exces de putere.

Având în vedere că A. Agapi pentru a dovedi excesul de putere, afirmă că faptele constatate de către Ministru de Justiție prin raportul către Rege „nu rezultă din nici una din declarațiile luate de d. Procuror-General al Curții de Apel din Iași, chiar dacă prin imposibil s'ar admite că sunt conforme cu realitatea”; că, prin cererea sa în contencios, A. Agapi face o expunere amănunțită pentru a stabili că faptele nu sunt în realitate astfel cum sunt consta-

tate prin raportul Procurorului-General și relateate prin raportul Ministrului de Justiție, ținând ca prin o discuție, în fond, a faptelor să stabilească că nu i se poate atribui nici o vină;

Având în vedere că chestiunea care urmează a fi discutată în mod prealabil, este aceea de a se ști dacă, Curtea de Apel ca instanță jurisdicțională chemată a se pronunța asupra unui recurs în anulare în conformitate cu legea asupra contenciosului administrativ examinează dacă în drept actul administrativ al cărui anulare se cere este făcut cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de lege, sau poate controla, în fond realitatea faptelor, care motivează actul administrativ;

Având în vedere că art. 193 al legii de organizare judecătorească prevede că Ministrul de Justiție are acțiunea disciplinară asupra magistraților amovibili. Aceștia nu pot fi transferați, suspendați sau înlocuiți decât în conformitate cu art. 139 din aceeași lege, că art. 139 al. final arată că modurile de pierdere a funcțiunii prevăzute la lit. a, b, și c, se aplică și magistraților stabili. Aceștia nu pot fi transferați, suspendați sau înlocuiți de către Ministru de cât pe baza unui raport motivat de ancheta făcută de inspectorul judecătoresc, sau de un magistrat delegat de Ministru conform legii și pentru abateri grave dela datorie; că, conform acestor texte, Ministru are în mod exclusiv dreptul de a exercita acțiunea disciplinară în ce privește pe magistrații stabili; că condițiunea formală cerută de art. 139 este ca să existe un raport de anchetă motivat, făcut de un magistrat indicat de aceste articole, iar pedepsele nu pot fi aplicate decât pentru abateri grave dela datorie;

Având în vedere că Constituțiunea prin art. 99 și 107 precum și legea pentru contenciosul administrativ stabilește principiul că oricine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor, poate face cerere pentru recunoașterea dreptului său la instanțele judecătorești competente (art. 1); că după art. 6, Curtea de Apel investită cu asemenea cereri, judecă dacă actul este ilegal, îl poate anula sau poate pronunța daune civile până la restabilirea dreptului vătămat;

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus, Ministru de Justiție are, în ceiace privește pe magistrații stabili, exercițiul acțiunii disciplinare, că actul administrativ făcut de Ministru în virtutea acestui drept nu poate face obiectul unui recurs în anulare, decât în cazul când a fost dat cu violarea condițiilor prevăzute de lege; că acest principiu care rezultă din dispozițiunile cuprinse în art. 99 și 107 din constituțiune precum și acele cuprinse în art. 1 și 6 al legii contenciosului administrativ, care au fost analizate mai sus, exclude posibilitatea de a se discuta în fond faptele pe care se întemeiază și motivează actul administrativ; că prin urmare, faptele constatate de procurorul general prin raportul său de anchetă, rămân constante și Curtea de Apel judecând recursul în anulare, n'are cădere de a cerceta realitatea faptelor reținute în acel raport; că, în consecință urmează a se înlătura în-

treaga discuție pe care reclamantul a făcut-o în scopul de a stabili că faptele nu sunt astfel cum rezultă din raportul Procurorului-General;

Având în vedere că din raportul Procurorului-General rezultă că faptul care a făcut obiectul anchetei este, în principal, atitudinea pe care procurorul A. Agapi a avut-o în instruirea afacerii care privea ultrajul prefectului din județul Vaslui; iar Ministru de Justiție, referindu-se la raportul Procurorului-General, relatează faptele cu privire la această afacere, pe care se întemeiază pentru a deduce concluziile, care motivează destituirea procurorului Tribunalului Vaslui;

Având în vedere că s'a obiectat că raportul Procurorului-General nu e motivat cu privire la afacerea Tulbure, și în consecință rămâne nemotivat și raportul Ministrului de Justiție asupra acestei chestiuni, că prin această lipsă de motivare se violează dispozițiile art. 139 al. ultim din legea de organizare judecătorească, ceiace atrage nulitatea decretului de destituire.

Având în vedere că atunci când s'a reprodus istoricul faptelor, astfel cum rezultă din raportul Procurorului-General, s'a arătat că obiectul anchetei e afacerea prefectului din Vaslui, și că abaterea ce se impută procurorului privește modul cum a procedat în această chestiune; că Procurorul-General spune că, relativ la afacerea V. Tulbure nu mai poate face altă constatare, lăsând justiția să se pronunțe, totuși notează că V. Tulbure a fost reținut în arest la poliție în împrejurarea, care a fost descrisă mai sus; menționează delictele pentru care a fost condamnat V. Tulbure de Tribunalul Vaslui și textele din codul penal aplicate, că într'un considerent al raportului compară modul cum procurorul a procedat în afacerea V. Tulbure cu modul cum a procedat în afacerea ultrajului prefectului, și apreciază că se pare curioasă procedarea procurorului, în prima afacere arestare imediată, iar în a doua afacere o completă desinteresare; că această apreciere, dedusă din comparația modului de procedare în cele două afaceri, nu poate fi considerată ca lipsită de motivare, de oarece, deși nu se face istoricul faptelor în afacerea V. Tulbure, se indică însă delictele pentru care s'a deschis acțiune publică și pentru care a fost condamnat de Tribunal; că specificarea faptelor înscrinate cu indicarea textelor din codul penal, constituiesc o motivare suficientă pentru a stabili o comparație între cele două procedări;

Că, după cum am observat, raportul Ministrului de Justiție, reține afacerea ultrajului prefectului, apoi într'un aliniat relevă că procurorul nu poate invoca nici un fel de scuze față de modul cum a procedat în afacerea Tulbure; că în acest aliniat se vorbește de o simplă insultă adusă unui particular, că în ce privește faptele despre care Tulbure a fost pus sub inculpare, raportul Ministrului de Justiție nu reproduce în întregime cele cuprinse în raportul Procurorului-General, ci numai delictul prevăzut de art. 299 al. 1 c. pen.; că raportul ministrului însă se referea la raportul Procurorului-General care este motivat;

Că, chiar dacă s'ar admite că raportul Procurorului-General, precum și raportul Ministrului n'ar conține o motivare completă cu privire la afacerea Tulbure, totuși această împrejurare nu poate atrage anularea decretului de destituire, pentru că motivele care au determinat concluziile Procurorului-General, precum și hotărîrea Ministrului de a propune destituirea procurorului, sunt deduse din faptele constatate cu privire la ancheta în afacerea ultrajului prefectului din județul Vaslui; că atât aprecierea din raportul Procurorului-General, precum și considerentul din raportul Ministrului, nefiind motive determinante, după cum reiese cu evidență din analiza ce s'a făcut, rezultă că motivul de anulare invocat nu este întemeiat;

Având în vedere că s'au mai invocat și următoarele motive:

1. Violarea dreptului de apărare și exces de putere, care consistă în aceea că ancheta a fost făcută în mod secret, că martorii au fost ascultați în lipsa reclamantului, că n'a luat cunoștință de declarațiile martorilor, afară de aceia a avocatului Moisesescu, că nu a fost confruntat cu martorii audiați după cum a cerut;

Având în vedere că art. 139 al. ultim din legea de organizare judecătorească prevede că Ministru de Justiție poate transfera, suspenda sau înlocui pe magistrații stabili pe baza unui raport de anchetă motivat, că acest articol stabilește în ce privește exercitarea acțiunii disciplinare sistemul procedurii scrise. Ministrul se pronunță pe temeiul raportului de anchetă, fără a cita pe magistratul anchetat înaintea sa; că acest text nu prevede că ancheta făcută de magistratul competent, trebuie să fie făcută în mod contradictoriu cu magistratul anchetat, și să i se comunice acestuia declarațiile martorilor audiați; că după cum rezultă din declarația procurorului A. Agapi, cu ocazia anchetei, i s'a comunicat plângerea prefectului Bastachi, astfel că a putut lua cunoștință de faptele ce i se imputau, de asemenea a luat cunoștință de declarația martorului Moisesescu; că din raportul Procurorului-General nu se constată că A. Agapi a cerut de a fi confruntat, că nici în declarația pe care a dat-o nu se găsește formulată o ațare cerere; că prin urmare această alegație a sa rămâne nedovedită; că chiar dacă ar fi făcut cerere de confruntare, rămâne la aprecierea Procurorului-General de a o admite sau nu;

2. Violarea și greșita interpretare a dispoziției art. 139 al. ultim, de oarece Procurorul-General n'a avut delegație de ancheta faptului ce i s'a imputat;

Având în vedere că din adresa Ministerului de Justiție din 17. Aprilie 1924, se constată că procurorul-General de pe lângă Curtea de Apel din Iași a fost delegat de a cerceta activitatea lui A. Agapi ca procuror de Tribunal; că în baza acestei delegații Procurorul-General putea ancheta orice faptă cu privire la funcțiunea sa de procuror, că din dispozițiile cuprinse în art. 139 al. ultim și art. 189 rezultă că șefii ierarhici exercită acțiunea lor în privighere asupra magistraților asupra cărora legea le recunoaște acest drept, că acțiunea de privighere conferă dreptul de inspecțiune și de notare, pre-

cum și acela de a trimite înaintea instanței disciplinare pe un membru al corpului judecătoresc (art. 186); că Procurorul-General are acțiunea de privighere asupra membrilor parchetelor art. 189); că prin urmare Procurorul-General avea dreptul să facă ancheta și din propria sa inițiativă; că în consecință motivul invocat e nefondat;

3. Exces de putere, violare și greșită interpretare a dispoziției art. 139 al. ultim și 193 din legea pentru organizarea judecătorească; că aceste texte nu conferă Ministrului de Justiție dreptul de a destitui pe magistrații stabili;

Având în vedere că art. 187 prevede că acțiunea disciplinară conferă dreptul de a hotări și aplica pedepsele disciplinare; că art. 174 enumeră pedepsele disciplinare, între care se află disponibilitatea și destituirea, iar art. 193 spune, că Ministru de Justiție are acțiunea disciplinară asupra magistraților amovibili, și adaugă că aceștia nu pot fi transferați, suspendați și înlocuiți decât în condițiile prevăzute de art. 139, condițiuni, ce au fost examinate mai sus; că fiind stabilit că ministrul de justiție are exercitiul acțiunii disciplinare, are dreptul să aplice pedepsele disciplinare, care sunt prevăzute de art. 174, deci și destituirea; că înlocuirea prevăzută de art. 193 și 139 nefiind o pedeapsă disciplinară distinctă de acele prevăzute de art. 174, rezultă că în sfera noțiunii sale intră disponibilitatea și destituirea; că, a se admite că Ministrul de Justiție n'are dreptul de a aplica magistraților amovibili disponibilitatea și destituirea este a se ajunge la rezultatul că acești magistrați nu pot fi supuși la aceste pedepse disciplinare, ceea ce este evident inadmisibil;

Din faptele expuse rezultând că cererea formulată de A. Agapi nu este întemeiată, suntem de opinie a fi respinsă.

Semnat: D. Volanschi.

TRIBUNALUL BUZĂU S. II

Audiența dela 22 Februarie 1926

Președinția D-lui G. P. Docan, Președinte

Nicolae R. Bufu și alții cu Fiscul

TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE. — TAXE SUCCESORALE. — MOSTENITORI. — DECLARAREA VALOAREI SUCCESIUNEI. — ART. 72 ȘI 88 DIN LEGEA TIMBRULUI.

Moștenitorii sau legatarii fiind datori potrivit art. 72 din legea timbrului — sub sancțiunea prevăzută la art. 88 — ca în termen de 6 luni, calculat dela încetarea din viață a defunctului, să se prezinte înaintea instanței judecătorești competente, sau direct înaintea administrației financiare, ori la receptorul respectiv, ca să declare valoarea succesiunii, urmează că orice altă declarațiune, făcută la o altă autoritate, în afară de cele de mai sus limitativ specificate de lege, este inoperantă și atrage sancțiunea amenzei prevăzută de art. 88 din legea timbrului.

No. 64. — Respins apelul făcut de către Nicolae R. Bufu Neacșu N. St. Coman, Aurelia R. Bufu și Const. R. Bufu în contra procesului-verbal dresat de agentul de constatare P. Georgescu de pe lângă Administrația Financiară Buzău.

Tribunalul.

Asupra apelului făcut de Nicolae R. Bufu, Neacșu N. St. Coman, Aurelia R. Bufu și Const. R. Bufu în contra procesului-verbal din 26 Ianuarie 1925 dresat de agentul de constatare P. Georgescu de pe lângă Admin. Financ. Buzău, prin care aceștia, în calitate de moștenitori ai defunctului Radu N. Bufu din Com. Dara. Jud. Buzău, au fost condamnați să plătească suma de 2080 lei drept taxă de înregistrare pe succesiune, taxă statistică și de control cum și amenda prevăzută de art. 88 din legea timbrului;

Considerând că în conformitate cu art. 72 din legea timbrului moștenitorii sau legatarii sunt datori sub sancțiunea prevăzută de art. 88 să se prezinte în termen de 6 luni, calculat dela încetarea din viață a defunctului, înaintea instanței judecătorești competente sau direct înaintea Administrației Financiare sau înaintea receptorului respectiv să declare valoarea succesiunii și partea ce li se cuvine după care indicându-se taxa ce are a plăti, să efectueze plata;

Considerând că în speță, moștenitorii defunctului Radu N. Bufu au făcut declarațiune de averea rămasă pe urma lui de cujus numai la Primăria Com. Dara cu ocaziunea încunoștinței decesului;

Considerând că din moment ce această declarațiune impusă de lege moștenitorilor sau legatarilor nu s'a făcut la nici una din autoritățile indicate de lege, orice altă declarațiune făcută la altă autoritate decât cea prevăzută de lege — în speță s'a făcut la Primărie — nu poate fi privită decât ca inoperantă de oarece, deși după art. 72 al. 6 primarul este obligat să încunoștințeze Administrația Financiară respectivă despre decesele înscrise în registrele de stare civilă și să comunice științele ce ar putea culege asupra averii lăsate, această obligațiune ce au primarii dela lege nu dispensează pe moștenitori de a se prezenta la instanța judecătorească competentă la Administrația Financiară sau la receptorul respectiv să declare averea rămasă pe urma lui decujus.

Că din spiritul și economia art. 72 din legea timbrului rezultând destul de evident că legiuitorul a înțeles să pedepsească nu numai fraudă moștenitorilor dar chiar și neglijența lor în ce privește obligațiunea de a face declarațiune de avere la autoritățile limitativ specificate de lege urmează ca prezentul apel, față cu neglijența apelanților de a face declarațiune despre averea rămasă pe urma lui decujus la autoritatea prevăzută de lege, să fie privit ca nefondat și ca atare să fie respins.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător de ședință Const. I. Ionescu, respinge.

Semnați: G. P. Docan, Const. Ionescu.